

Komunikat

Przypomnienie firmom o ich obowiązkach wynikających z dyrektywy MiFID i dotyczących przekazywania klientom informacji w kontekście wyjścia Wielkiej Brytanii z Unii Europejskiej

1. Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych (ESMA) wydaje niniejszy komunikat w celu przypomnienia firmom inwestycyjnym i instytucjom kredytowym świadczącym usługi inwestycyjne (zwanym dalej łącznie „firmami”) o ich obowiązku przekazania klientom rzetelnych informacji o wpływie wyjścia Wielkiej Brytanii z Unii Europejskiej (UE) na świadczenie usług oraz na prawa inwestorów.

Kontekst

2. W dniu 29 marca 2017 roku rząd brytyjski poinformował Radę Europejską o swoim zamiarze wyjścia z Unii Europejskiej. W tym samym dniu rozpoczął się dwuletni proces mający na celu osiągnięcie porozumienia w kwestii warunków wyjścia Wielkiej Brytanii z UE (tzw. brexitu). Proces ten nadal trwa.
3. W ramach przygotowań do brexitu ESMA wydała
 - w maju 2017 r. — opinię¹ w sprawie ogólnych zasad wspierania konwergencji nadzorczej w kontekście wyjścia Wielkiej Brytanii z Unii Europejskiej.
 - w lipcu 2017 r. — trzy opinie wskazujące właściwe dla poszczególnych sektorów zasady w zakresie firm inwestycyjnych², zarządzania inwestycjami³ oraz rynków wtórnych⁴, mające na celu zwiększenie spójności procesów udzielania zezwoleń, nadzoru oraz egzekwowania prawa, związanych z przeniesieniem podmiotów, działalności i funkcji z terytorium Wielkiej Brytanii. Wspomniane trzy opinie stanowią wytyczne dla krajowych organów nadzoru mające zapewnić spójność interpretacji wymogów dotyczących udzielania zezwoleń, nadzoru i egzekwowania prawa, co ma na celu zapobieganie powstawaniu ryzyka arbitrażu regulacyjnego lub nadzorczego.
 - w lipcu 2018 r. — komunikat⁵ w sprawie terminowego przekazywania wniosków o udzielenie zezwolenia w kontekście wyjścia Wielkiej Brytanii z Unii Europejskiej. W powyższym komunikacie ESMA już przypomniwała firmom o tym, że — ponieważ nie ma gwarancji, że dojdzie do porozumienia w sprawie okresu przejściowego — podmioty muszą przygotować się na scenariusz, zgodnie z którym 30 marca 2019 r. nastąpi brexit bez porozumienia.

¹ Nr ref.: ESMA42-110-433

² Nr ref.: ESMA35-43-762.

³ Nr ref.: ESMA35-45-344.

⁴ Nr ref.: ESMA70-154-270.

⁵ Nr ref.: ESMA42-110-998.

4. W celu podniesienia świadomości inwestorów w tej bezprecedensowej sytuacji ESMA jest zdania, że mimo wydania wspomnianych opinii i komunikatu, należy przypomnieć firmom o ich prawnym obowiązku przekazania klientom informacji o (i) wpływie brexitu na dotychczasowe i nowe umowy oraz (ii) skutkach działań związanych z brexitem, które dana firma podjęła lub zaplanowała.
5. W tym względzie, we współpracy z krajowymi organami nadzoru ESMA przeprowadziła również analizy stopnia przygotowania [do brexitu] tych firm, które w swojej działalności mogą odczuć skutki wyjścia Wielkiej Brytanii z UE. W świetle powyższego ESMA jest zdania, że należy przypomnieć stosownym firmom o konieczności sfinalizowania i wdrożenia w stosownym terminie odpowiednich planów na rzecz ograniczenia ryzyka wynikającego z brexitu oraz o konieczności przekazania stosownych informacji klientom.
6. Niniejszy komunikat jest skierowany do firm brytyjskich świadczących usługi na rzecz krajów UE-27 (bezpośrednio lub za pośrednictwem oddziału) oraz do firm z krajów UE-27, które utrzymują relacje z klientami z Wielkiej Brytanii (bezpośrednio lub za pośrednictwem oddziału).

Stosowne wymogi dyrektywy MiFID

7. ESMA zwraca uwagę, że dyrektywa MiFID II⁶ oraz rozporządzenie delegowane uzupełniające dyrektywę MiFID II⁷ zawierają wymogi związane z przekazywaniem klientom (w tym klientom potencjalnym) informacji istotnych w kontekście przygotowań do brexitu. Wymogi te obejmują:
 - art. 24 dyrektywy MiFID II (Zasady ogólne oraz informacje udzielane klientom);
 - art. 44 rozporządzenia delegowanego uzupełniającego dyrektywę MiFID II (Wymogi dotyczące informacji rzetelnych, wyraźnych i niewprowadzających w błąd);
 - art. 46 rozporządzenia delegowanego uzupełniającego dyrektywę MiFID II (Ogólne wymogi dotyczące informacji dla klientów);
 - art. 47 rozporządzenia delegowanego uzupełniającego dyrektywę MiFID II (Informacje na temat firmy inwestycyjnej i jej usług dla klientów i potencjalnych klientów); oraz
 - art. 49 rozporządzenia delegowanego uzupełniającego dyrektywę MiFID II (Wymogi informacyjne dotyczące zabezpieczenia instrumentów finansowych lub funduszy klienta)

Informacje dla klientów

8. Aby uniknąć ewentualnych zakłóceń będących wynikiem dezorientacji klientów, firmy, które miałyby odczuć skutki brexitu, powinny zapewnić przekazanie jasnych informacji tym klientom, na których umowy i usługi brexit może mieć wpływ. Informacje należy

⁶ Dyrektywa 2014/65/UE.

⁷ Rozporządzenie Delegowane Komisji (UE) 2017/565.

przekazywać możliwie jak najszybciej, gdy tylko będą one dostępne, i powinny one obejmować przynajmniej następujące zagadnienia :

- *Skutki wyjścia Wielkiej Brytanii z UE:* należy uwzględnić konkretne skutki wyjścia Wielkiej Brytanii z UE dla klientów, w zależności od sytuacji tych klientów (np. świadczenie określonych usług inwestycyjnych). W komunikatach należy skupiać się na wpływie brexitu na daną firmę i jej działalność oraz na stosunki łączące klienta i firmę.
 - *Działania podejmowane przez firmę:* firma powinna udzielić informacji o działaniach podejmowanych na rzecz właściwego informowania klientów oraz zapobiegania naruszeniu ich interesów, na przykład:
 - uzgodnienia organizacyjne w sprawie rozpatrywania zapytań klientów dotyczących wyjścia Wielkiej Brytanii z UE (np. publikacja przeznaczonych dla klientów pytań i odpowiedzi, danych kontaktowych, udostępnienie infolinii itp.);
 - obszar jurysdykcji i dane kontaktowe organu nadzoru mające zastosowanie po ewentualnym dopuszczonym przeniesieniu umów o świadczenie usług inwestycyjnych do innej firmy lub po przeniesieniu siedziby firmy;
 - zmiana zasad ochrony udzielanej w ramach dotychczasowego krajowego systemu rekompensat dla inwestorów w związku z przeniesieniem umów o świadczenie usług inwestycyjnych do firmy mającej siedzibę na obszarze innej jurysdykcji.
 - *Skutki ewentualnej restrukturyzacji spółki:* należy uwzględnić skutki dla klienta wynikające z ewentualnej restrukturyzacji spółki. W szczególności należy wyraźnie zakomunikować i wyjaśnić wszelkie stosowne zmiany warunków umowy, uwzględniając w odpowiednich przypadkach wszelkie stosowne przepisy krajowe;
 - *Prawa wynikające z umów:* firmy powinny udzielić informacji o wszelkich prawach wynikających z umów oraz prawach ustawowych, przysługujących klientom w przedmiotowych okolicznościach, w tym w stosownych przypadkach o prawie do anulowania umowy oraz prawie regresu. W szczególności należy poinformować dotychczasowych klientów o wszelkich zmianach ich stosunku umownego z firmą lub o ewentualnym wpływie na konkretne umowy działań, które zostaną podjęte przez firmę (np. przeniesienie do podmiotu grupy lub do oddziału innego podmiotu grupy mającego siedzibę w którymś z krajów UE-27).
9. Wszystkie komunikaty skierowane do klientów powinny być sformułowane w sposób jasny i zrozumiały i nie powinny one wywoływać niepotrzebnego niepokoju. W komunikatach tych należy poinformować klientów o tym, z kim mogą kontaktować się w celu uzyskania dodatkowych informacji.

ESMA i krajowe organy nadzoru będą stale monitorowały zachodzące zmiany, m.in. poprzez współpracę z firmami w celu określenia stopnia ich przygotowania do brexitu oraz celem zapewnienia, że klienci uzyskali odpowiednie informacje w kontekście przygotowania firm do brexitu, jak określono powyżej.